MICB2

Microcontrollerbesturingen 2

THRijswijk

MICB2

Overzicht

- MICB2C1 Microcontroller besturingen college
  - 7 uur (2 uur/week in eerste 3½ weken)
  - Bd = Harry Broeders
- MICB2P1 Microcontroller besturingen begeleid practicum
  - 12 uur (2 uur/week)
  - Hv = Wim van den Heuvel
  - Bd = Harry Broeders
- MICB2Z1 Microcontroller besturingen onbegeleid practicum
  - 12 uur (2 uur/week)
- Mondelinge toets
  - 30 minuten (in week 7)

THRijswijk

Werkvormen

C1 + P1 + Z1 = **84** SBU

- 7 uur MICB2C1 college
- 12 uur MICB2P1 practicum
- 12 uur MICB2Z1 practicum
- ½ uur toets
- 52 ½ uur zelfstudie (~1 dag/week)

Inhoud

- Toepassingen van microcontrollers
- Embedded software voor microcontrollers in C en C++
- Interfacing: digitale in/uitgangen, seriële poort, real-time interrupt, timer output compare, timer input capture, ADC, pulse accumulator (herhaling)
- Debuggen van embedded software
- Combineren: C+assembler+libraries

THRijswijk

Leermiddelen

http://bd.thrijswijk.nl/micb2

- Boek: Microcomputer Engineering van Miller
- Sheets
- 68HC11 reference manual
- 68HC11 programming reference guide
- Ontwikkelomgeving
  - GNU utilities for Win32
  - GNU toolchain voor de 68HC11
  - THRSim11 simulator
  - 68HC11 EVM (hardware)
- **Practicumopdrachten**

THRijswijk

68HC11

Toepassingen

- Huis, tuin en keukenproducten
  - Magneton, broodbakmachine, video, DVD speler, speelgoed, CV ketel enz...
- Computer apparatuur:
  - ZIP drive, printer, modem enz...
- Land- en tuinbouw:
  - Klimaatbeheersing, sorteermachine, weegschaal, koeherkennings-systeem enz...
- Verkeer:
  - Stoplicht, overwegbeveiliging, flitspaal, enz...
- Auto:
  - Motor management systeem, ABS, airbag, radio, route informatie-systeem enz...
- ...

THRijswijk

68HC11

Ontwikkelbord

- Voorbeeld van een 68HC11 systeem:

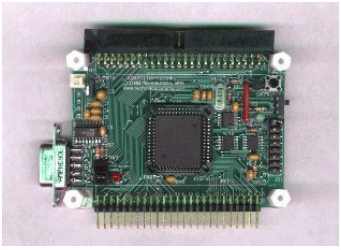

- Wij gebruiken Motorola EVM (veel groter)

THRijswijk

68HC11

blokschema

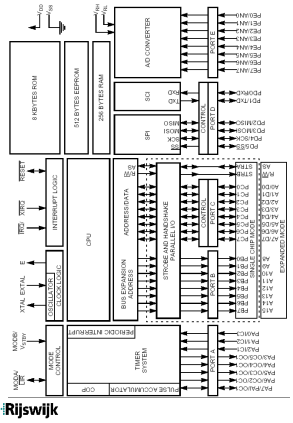

THRijswijk

68HC11

eenvoudig blokschema

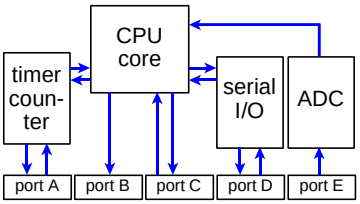

THRijswijk

MCCA1

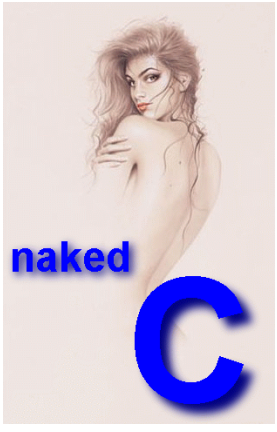

THRijswijk

naked C

Hoezo naakt?

- Geen operating systeem
  - Geen threads, geen memory management, geen I/O drivers enz...
- Geen run-time environment
  - Geen printf, geen scanf, geen malloc en free enz...
- Geen directe ondersteuning voor floating point getallen.

- Beperkte libraries.
- Beperkt datageheugen:
  - 256 **bytes**!
- Beperkt programmageheugen:
  - 16384 bytes.

THRijswijk

10

naked C

Voorbeeld

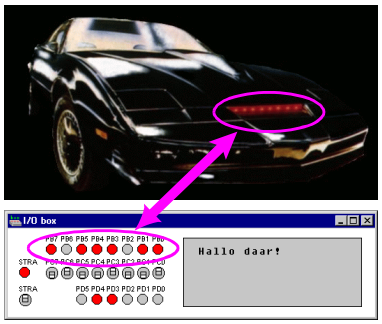

THRijswijk

11

Voorbeeld

```
typedef unsigned short word;
typedef unsigned char byte;

void wait() {
   volatile word i;
   for (i=0; i<10000; ++i)
      /*empty*/;
}

int main() {
   void wait();
   byte c1, c2;
   volatile byte* p=(byte*)0x1004;
   byte i;
   while (1) {
      c1=0x80; c2=0x01;
      for (i=0;i<4;i++) {
         wait();
         *p=c1|c2;
         c1>>=1; c2<<=1;
      }
   }
   return 0;
}
```

THRijswijk

12

µcontroller

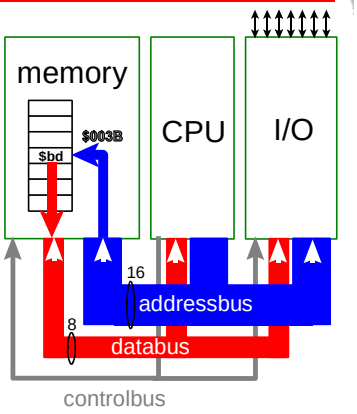

THRijswijk

13

Bits en bytes

- Byte = groepje van **8** bits
  - C: unsigned char / signed char
- Word (bij de HC11) = **16** bits
  - C: unsigned short / signed short
  - bestaat uit MSB en LSB.
- **32** bits
  - C: int / unsigned int

- Decimaal
  - C: 17, 1022
  - Assembler: **&**17, **&**1022
- Hexadecimaal
  - C: **0x**11, **0x**03FE
  - Assembler: **$**11, **$**03FE
- Binair
  - C: ? (gebruik hex)
  - Assembler: **%**00010001, **%**0000001111111110

THRijswijk

14

Byte

betekenis

Wat betekent **$bd** ?

- 189 (unsigned binary)
- -67 (signed binary = two's complement)
- C (7 bits ASCII met even pariteitsbit)
- ½ (8 bits ASCII)
- JSR (68HC11 instructie: jump to subroutine)
- ... (Wat jij wil !!!)

THRijswijk

15

memory map

indeling van geheugen

Memory Map of the EVM.

Memory Address	Function
$0000 - $00FF	RAM memory (256 bytes)
$0100 - $0FFF	unused
$1000 - $103F	special registers (64 bytes)
$1040 - $B5FF	unused
$B600 - $B7FF	EEPROM memory (512 bytes)
$B800 - $BFFF	unused
$C000 - $FFFF	ROM memory (16384 bytes)

THRijswijk

16

JSR en RTS

subroutine

- Terugkeeradres wordt opgeslagen op de stack (stukje RAM aangewezen door SP).
- SP wijst (bij de 68HC11) naar de eerste lege plaats en "groeit" naar adres $0000 toe.

```
_start  lds  #$00FF
        ...
main    ...
        jsr  wait
        ...
        jsr  wait
        ...

wait    ...
        rts
```

THRijswijk

17

Interrupts

- Onderbreking van "normale" programma.
- Verschillende redenen:
  - Karakter ontvangen via seriele poort.
  - Timer die afloopt.
  - Bepaald ingangssignaal veranderd.
  - Enz...
- Bij optreden interrupt:
  - Alle registers gesaved (op de stack).
  - Spring naar een bij de interrupt behorende **interrupt service routine** (**ISR**).
  - ISR eindigt met RTI instructie die alle registers restored.
  - Onderbroken programma gaat verder.

THRijswijk

18

Interrupts

! Tijdens ISR wordt niet op andere interrupts gereageerd.
" ISR moet dus **snel** zijn.
! Interrupt **vector** wijst naar begin van ISR.
! 68HC11 heeft 32 interrupt vectors $FFC0 -$FFFF.

$FFC0	reserved
...	... (zie reference guide)
$FFEE	timer input capture 1
$FFF0	**real time interrupt**
$FFF2	extrernal pin or parallel IO (IRQ)
$FFF4	non maskable interrupt (XIRQ)
$FFF6	software interrupt (SWI)
$FFF8	illegal opcode trap
$FFFA	COP failure
$FFFC	COP clock monitor fail
$FFFE	**system reset (RESET)**

Real-time interrupt

! Soort wekker die telkens na een bepaalde tijd afloopt.
! Tijd wordt ingesteld met RTR1 en RTR0 bits in PACTL register. (Klokfrequentie EVM = 8 MHz).
! Na ingestelde tijd wordt bit RTIF in het TFLG2 register geset.
! RTIF bit kan gereset worden door er een 1 naar toe te schrijven (raar maar waar)!
! Als je wilt kun je dan een real-time interrupt opwekken: bit RTII in TMSK2 register aanzetten.

Real-time interrupt

```
volatile byte* tmsk2=(byte*)0x1024;
volatile byte* tflg2=(byte*)0x1025;
void rtti_isr(void) __attribute__((interrupt));
void rtti_isr(void) {
   /* ... */
   *tflg2=0x40;
}
int main() {
   *tmsk2|=0x40;
   /* ... */
}

typedef void (*isr)(void);
#define E (isr)0xffff
isr vectors[32] __attribute__ ((
                        section (".vector"))) = {
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   rtti_isr, E, E, E, E, E, (isr)0xc000
};
```


Reset vector initialiseren

" Je wilt niet het “harde” adres 0xc000 gebruiken maar de identifier _start
" _start is gedefinieerd in de file **crt1.o** die automatisch wordt meegelinkt.

```
typedef void (*isr)(void);
#define E (isr)0xffff
#ifdef __cplusplus
extern "C" void _start(void);
#else
extern void _start(void);
#endif
isr vectors[32] __attribute__
((section(".vector"))) = {
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   E, E, E, E, E, E, E, E,
   rtti_isr, E, E, E, E, E, E, _start
};
```